

Nr 130.

Godkänd av första kammaren den 10 april 1943.

Godkänd av andra kammaren den 10 april 1943.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till uppförande av vissa byggnader å Ladugårdsgärde i Stockholm.

(Statsutskottets utlåtande nr 54.)

Till Konungen.

I propositionen nr 58 har Kungl. Maj:t, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 19 februari 1943, föreslagit riksdagen att såsom kapitalinvestering i försvarsväsendets fastighetsfond anvisa

dels under arméförvaltningens delfond till Ämbetsbyggnad å Ladugårdsgärde å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1942/43 ett reservationsanslag av 200.000 kronor samt å riksstaten för budgetåret 1943/44 ett investeringsanslag av 3.700.000 kronor;

dels ock under marinförvaltningens delfond till Nybyggnad för marinens myndigheter å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1942/43 ett reservationsanslag av 630.000 kronor.

Såsom i ärendet framhållits, förhyras för olika statliga ändamål inom Stockholm lokaler för en kostnad av närmare tre miljoner kronor, varav en avsevärd del belöper å den civila krisadministrationen. Med hänsyn till rådande brist på hyresbostäder har detta medfört stora olägenheter för den privata bostadsmarknaden. Av såväl bostadssociala som ekonomiska skäl har departementschefen funnit lämpligt, att en särskild statlig ämbetsbyggnad uppföres, vilken till en början skulle kunna ställas till förfogande för att lösa en del med den nuvarande krisen sammanhängande lokalfrågor av tillfällig art. Emellertid skulle byggnaden så utformas, att den slutgiltigt kunde tagas i anspråk för mera stadigvarande statliga ändamål. I sistnämnda hänseende må följande framhållas.

Enligt en för innevarande års riksdag framlagd proposition angående organisationen av försvarsväsendets centrala förvaltning skulle denna förvaltningsverksamhet omhänderhavas av åtta skilda ämbetsverk, nämligen arméförvaltningen, marinförvaltningen, flygförvaltningen, krigsmaterielverket, försvarets fabriksstyrelse, försvarets fortifikationsförvaltning, försvarets sjukvårdsförvaltning och försvarets civilförvaltning. För marinförvaltningen har en särskild ämbetsbyggnad redan uppförts å Ladugårdsgärde, och en motsvarande byggnad för flygförvaltningen är under uppförande å samma plats. Därrest, på sätt i nämnda proposition föreslagits, en omorganisation av den centrala förvaltningsverksamheten kommer till stånd, torde ett betydande lokalbehov

komma att bli erforderligt. Oavsett hur sistnämnda fråga löses, komma med sannolikhet anspråk på ökade lokalutrymmen för statliga ändamål att alltmera göra sig gällande. Sålunda må exempelvis nämnas, att det under alla förhållanden torde bli nödvändigt att inom den närmaste tiden bereda lokaler åt arméförvaltningens nu till olika delar av staden förlagda förvaltningsorgan.

Med hänsyn till vad sålunda anförts har riksdagen ansett fog förefinnas för att åtgärder vidtagas för mötande av ett redan nu förutsebart behov av ökade lokalutrymmen för statliga ändamål och har alltså beslutat, att den av departementschefen föreslagna ämbetsbyggnaden skall komma till stånd. Beträffande tidpunkten för byggnadsföretagets påbörjande och omfattningen av detsamma har riksdagen i anslutning till vad departementschefen anfört funnit att beträffande dessa frågor en avvägning bör ske mellan å ena sidan den lättnad på bostadsmarknaden, som det visar sig möjligt att vinna, och de övriga fördelar, som företagets utförande kunna medföra, och å andra sidan utvecklingen å arbetsmarknaden samt svårigheterna att tillhandahålla material vid den tidpunkt, då byggnadsarbetet bör igångsättas.

Enligt departementschefens förslag skulle byggnaden förläggas i omedelbar anslutning till marinförvaltningens och flygförvaltningens ämbetsbyggnader å Ladugårdsgårde. Även om ett dylikt sammanförande till en och samma plats av dessa förvaltningsbyggnader måste på grund av faran från luften i händelse av krig betraktas såsom mindre lämpligt, torde dock å andra sidan förslaget vara förenat med vissa fördelar. Sålunda skulle genom byggnadstekniska anordningar vissa kostnadsbesparingar kunna vinnas, varjämte större möjligheter förefinnas för en ytterligare rationalisering av förvaltningsverksamheten. Härtill kommer att, enligt vad riksdagen inhämtat, annat för ändamålet fullt lämpligt område icke torde stå till förfogande. Riksdagen, vars vederbörande utskott avlagt besök å den för byggnadens förläggning föreslagna platsen, har alltså beslutat godkänna departementschefens förslag även i nu förevarande del.

Vad slutligen beträffar den för ändamålet erforderliga medelsanvisningen, har departementschefens förslag härutinnan lämnats av riksdagen utan erinran. Riksdagen har alltså beslutat anvisa dels för nästa budgetår ett investeringsanslag av 3.700.000 kronor för uppförande av ifrågavarande ämbetsbyggnad, dels ock å riksstaten för innevarande budgetår ett för sprängningsarbeten m. m. avsett reservationsanslag av 200.000 kronor.

Departementschefens förslag innebär vidare, att ett anslag av 630.000 kronor måtte anvisas till nybyggnad för marinens myndigheter. Förslaget avser att tillgodose ett av rådande beredskapsförhållanden betingat tillfälligt utrymmesbehov för marinledningen och innebär uppförandet av en tillbyggnad till marinledningens ämbetsbyggnad å Ladugårdsgårde. Avsikten är, enligt vad departementschefen framhållit, att denna tillbyggnad skulle kunna tagas i anspråk för försvarsväsendets förvaltningsorganisation, sedan de förhållanden avvecklats, som nödvändiggjort förslaget genomförande. Av samma skäl som ovan anförts har riksdagen funnit sig kunna godkänna jämväl detta förslag och har icke haft något att erinra mot den av departementschefen verkställda kostnadsberäkningen. Riksdagen har alltså beslutat att för ändamålet anvisa ett anslag av 630.000 kronor å tilläggsstat till riksstaten för innevarande budgetår. I fråga om tidpunkten för byggnadsföretagets påbörjande och omfattningen av detsamma gäller vad riksdagen ovan anfört rörande den föreslagna nya ämbetsbyggnaden.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen å kapitalbudgeten under försvarsvä-

sendets fastighetsfond anvisat ej mindre under arméförvaltningens delfond till Ämbetsbygggnad å Ladugårdsgärde *dels* å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1942/43 ett reservationsanslag av 200.000 kronor, *dels ock* å riksstaten för budgetåret 1943/44 ett investeringsanslag av 3.700.000 kronor, än även under marinförvaltningens delfond till Nybygggnad för marinens myndigheter å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1942/43 ett reservationsanslag av 630.000 kronor.

Stockholm den 10 april 1943.

Med undersåtlig vördnad.

Nr 131.

Godkänd av första kammaren den 10 april 1943.

Godkänd av andra kammaren den 10 april 1943.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen å kapitalbudgeten under statens allmänna fastighetsfond gjorda framställningar angående anslag för budgetåret 1943/44, i vad propositionen avser handelsdepartementets verksamhetsområde.

(Statsutskottets utlåtande nr 55.)

Till Konungen.

1:o) **Nybygggnad för ett laboratorium för betongtekniska provningar vid statens provningsanstalt.** Beträffande Kungl. Maj:ts i propositionen nr 1 under kapitalbudgeten (bilaga 7, punkt 1 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden för den 4 januari 1943) gjorda framställning om anslag till ifrågavarande ändamål, kommer riksdagen att framdeles meddela sitt beslut.

2:o) **Nybygggnad för svenska träforskningsinstitutet.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 2) att till Nybygggnad för svenska träforskningsinstitutet för budgetåret 1943/44 anvisa ett investeringsanslag av 1.170.000 kronor.

I sin skrivelse nr 10 anmäler riksdagen, att riksdagen beslutat anvisa ett anslag å 125.000 kronor till bidrag till svenska träforskningsinstitutet. För uppförande av byggnader för samma ändamål har beräknats ett belopp av 1.770.000 kronor, varav 1942 års riksdag anvisat 600.000 kronor. Mot det under förevarande punkt äskade återstående anslagsbeloppet, 1.170.000 kronor, har riksdagen icke haft något att erinra.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen till Nybygggnad för svenska träforskningsinstitutet för budgetåret 1943/44 anvisat ett investeringsanslag av 1.170.000 kronor.

3:o) **Uppförande av byggnad för metallforskning. Uppförande av byggnad för textilforskning.** Beträffande Kungl. Maj:ts framställningar om an-